

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
THE NEEDS FOR THE DEVELOPMENT OF INFORMATION TECHNOLOGY
COMPETENCY FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE PATHUM THANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

¹ธนกกร จันทร์แก้ว Tanakorn Chankaew ²สิน งามประโคน Sin Ngamprakhon

³พระครูภาวนาวุฒิบัณฑิต PhrakroPavanavutibundit

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: stpjr2001@gmail.com

Article Received: August 14, 2025. Revised: September 19, 2025. Accepted: September 21, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 240 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก และความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ คือ 0.271 และมีความต้องการจำเป็นทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ต้องการได้รับการพัฒนามาก่อน ซึ่งพิจารณาตามค่าดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า อันดับ 1 คือ สมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม อันดับ 2 คือ สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และอันดับ 3 คือ สมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

คำสำคัญ: สมรรถนะ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research article aims to investigate the needs for developing information technology competencies among school administrators under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office. The study employed a quantitative research methodology. The population consisted of 240 school administrators under the said educational service

area. The collected data were analyzed using basic statistics: percentage, mean, standard deviation, and Modified Priority Need Index ($PNI_{modified}$).

The findings revealed that the current state of information technology competencies among school administrators was at a moderate level, while the expected level was high. The overall $PNI_{modified}$ index was 0.271, indicating a need for development in all competency areas. According to the ranking of priority needs based on the $PNI_{modified}$ index, the most urgent need was Competency 1: the ability to utilize and manage information technology appropriately for educational and administrative purposes. This was followed by Competency 2: the ability to evaluate the use of information technology for administrative improvement, and Competency 3: the ability to support and promote the use of information technology for educational purposes.

Keywords: Competency, Information Technology, School Administrator

บทนำ

การปรับตัวของระบบการศึกษาให้ก้าวทันยุคสมัยเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 (World Economic Forum, 2023) เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพลิกโฉมการจัดการเรียนรู้ การเข้าถึงแหล่งข้อมูล และการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้วยความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือ และช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงวิธีการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้ดียิ่งขึ้น (Johnson et al., 2020)

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายทางการศึกษาของไทยในการพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันและขับเคลื่อน รวมทั้งการเป็นต้นแบบที่ดีเพื่อให้ครู บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนได้พัฒนาก้าวสู่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังที่ วิจิต แสงสว่าง และนวิสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์ (2558) กล่าวว่า ทักษะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ ทำให้การบริหารโรงเรียนเพื่อก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ประสบความสำเร็จซึ่งเป็นทักษะการบริหารเทคโนโลยี ของทั้งผู้บริหารและครูในโรงเรียน เมื่อเป็นเช่นนี้ หน่วยงานภาครัฐจึงให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีใช้ในการบริหารจัดการในหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการพัฒนาบุคลากร โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้มากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) หน้าที่หลัก ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการบริหารนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ บรรลุผลสำเร็จ เพื่อก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารที่เหมาะสมและเพียงพอ เนื่องจากสมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีความสามารถโดดเด่น และประสบความสำเร็จ (McClelland, 1985) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้กำหนดสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำกลุ่มงานขึ้น โดยได้กำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 2 กลุ่ม 9 สมรรถนะย่อย คือ

1) สมรรถนะหลัก (core competency) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะย่อย คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม และ 2) สมรรถนะประจำสายงาน (functional competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะประจำสายงานย่อย คือ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ สมรรถนะของผู้บริหารด้านมาตรฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา โดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภายังได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) มีความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม 2) มีความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และ 3) มีความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2563) ซึ่งเป็นไปตามการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชาญฉลาดจึงถือเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง (UNESCO, 2022)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อันจะส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น นำไปสู่การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 7 อำเภอ จำนวน 240 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น มี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนด แบ่งออกเป็น 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการ

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และสมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแปดค่าเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) ผู้วิจัยศึกษาระเบียบวิธีการสร้างแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามให้ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น 3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษา ด้วยการตรวจและประเมินดัชนีความสอดคล้องใน 3 ระดับ คือ มีความเหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เหมาะสม โดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ซึ่งถ้าเกณฑ์ IOC มากกว่า 0.7 จึงยอมรับว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.5-1.00 ถือได้ว่าแบบสอบถามได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ระดับ คือ มีความเหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เหมาะสม โดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ซึ่งถ้าเกณฑ์ IOC มากกว่า 0.7 จึงยอมรับว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.5-1.00 ถือได้ว่าแบบสอบถามได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ 4) นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach 5) ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ใช้แบบสอบถามทดสอบเครื่องมือวิจัย โดยใช้วิธีการส่งแบบสำรวจออนไลน์ ด้วยแบบสอบถามที่สร้างจาก google form

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการของ Best (1977) เป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) และผู้วิจัยได้ข้อมูลสภาพความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยสรุปผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี $PNI_{modified}$ ของสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม

ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่ควรจะเป็น			$PNI_{modified}$	อันดับที่ $PNI_{modified}$
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
สมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.40	0.84	ปานกลาง	4.35	0.57	มาก	0.280	1
สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ	3.44	0.89	ปานกลาง	4.39	0.60	มาก	0.277	2
สมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	3.52	0.81	มาก	4.41	0.58	มาก	0.255	3
รวม	3.45	0.82	ปานกลาง	4.38	0.56	มาก	0.271	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.45$, $\sigma = 0.82$) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ สมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.81$) รองลงมาคือ สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ ($\mu = 3.44$, $\sigma = 0.89$) และสมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 3.40$, $\sigma = 0.84$) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ สมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.58$) รองลงมาคือ สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.60$) และสมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.57$) ตามลำดับตามลำดับ

เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยระบุความต้องการความจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกขั้นตอน $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.255-0.280 โดยภาพรวม ค่าดัชนี

$PNI_{modified}$ ในที่นี้ คือ 0.271 และพบว่า อันดับ 1 คือ สมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{modified} = 0.280$) อันดับ 2 คือ สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.277$) และ อันดับ 3 คือ สมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.255$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก และความสำคัญของความต้องการความจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ คือ 0.271 และมีความต้องการจำเป็นทุกด้านเมื่อเรียงลำดับโดยระดับความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ต้องการได้รับการพัฒนา ก่อน พบว่า อันดับ 1 คือ สมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม อันดับ 2 คือ สมรรถนะที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ และอันดับ 3 คือ สมรรถนะที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า ความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) พบว่าสภาพที่ควรจะเป็นมีค่ามากกว่าค่าความเป็นจริงในทุกสมรรถนะ บ่งชี้ถึงความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยเฉพาะสมรรถนะที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Puangbubpha and Dechabumrung (2021) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับ Sueasat, Manyanon and Somphongtham (2021) ได้ศึกษาสมรรถนะและแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสหวิทยา เขต 8 (ศรีนครอัจจะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ว่า ควรมีการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้นเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเน้นรูปแบบการบริหารงานที่นำเทคโนโลยีมาอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา ในขณะที่ Danwangkhwa (2020) ได้ศึกษาระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 พบว่า ความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลและทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี และสถานศึกษาในสังกัด ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ผู้บริหารได้รับการอบรม พัฒนา และฝึกทักษะเพื่อ

พัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ ความต้องการความจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สรุปผลดังในภาพที่ 1

ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่

ด้านที่ 1 สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถในการวางแผน สร้างระบบโครงสร้าง สร้างระบบกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ ทักษะและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีเครือข่ายการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับชุมชน องค์กรภายนอก สามารถใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำฐานข้อมูล พัฒนาระบบใหม่ๆ ตามการใช้งานอย่างสร้างสรรค์ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 2 สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการประเมิน มีความหลากหลายในการประเมินกำหนดเป้าหมาย มาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน หมั่นศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนในด้านการประเมินอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างระบบการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประเมินในสถานศึกษา รวมไปถึงการให้คำแนะนำ สนับสนุนส่งเสริม และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน

ด้านที่ 3 สามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสนับสนุนส่งเสริม การจัดทำแผนการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการพัฒนา ผลิต สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าและในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มศักยภาพขีดความสามารถในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ควรวางแผนและจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นที่สมรรถนะลำดับแรกที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน ได้แก่ ความสามารถในการใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา รวมถึงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตาม และการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.2 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล (ID Plan) ของผู้บริหาร โดยระบุจุดอ่อนของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละคน พร้อมทั้งออกแบบกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบออนไลน์ การศึกษาดูงาน และการใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) เพื่อให้การพัฒนาเกิดผลอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาได้อย่างเจาะจงและตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ และประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาว่าสามารถยกระดับสมรรถนะของผู้บริหารได้จริงหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.
- วิจิต แสงสว่าง และนวัสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์. (2558). รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 17(4), 26–39.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2563). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Danwangkhwa, A. (2020). Digital technology competence of school administrators, Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 Unpublished independent study, Dual Master's Degree Program in Public Administration and Business Administration, Ramkhamhaeng University.
- Johnson, L., Adams Becker, S., Estrada, V. and Freeman, A. (2020). The NMC horizon report: higher education edition.
- Likert, R. (1967). The method of constructing an attitude scale. In M. Fishbein, Reading in attitude theory and measurement. New York, NY: Wiley & Sons.
- McClelland, D. C. (1985). Human motivation. New York: Cambridge University Press.
- Oakland, CA: Poresman & Company. Puangbubpha, M. and Dechabumrung, S. (2021). Information technology competence of school administrators affecting the information system management of schools under the Department of Education, Bangkok. Journal of Educational Studies, Silpakorn University, 19(1), 253–267.
- Sueasat, Y., Manyanon, S. and Somphongtham, C. (2021). A study of competency and development guidelines for information technology management of school administrators in the Interdisciplinary Network Area 8 under the Office of Secondary Education Area 33. Journal of Educational Innovation and Research, 5(1), 136–147.
- UNESCO. (2022). Education for sustainable development: A roadmap. UNESCO.
- World Economic Forum. (2023). Future of jobs report 2023. World Economic Forum.